Sensorrettleiing ved eksamen våren 2019:

17Maglu og 16Glu har dette semesteret av praktiske årsaker hatt felles undervisning i dei fleste tema. Som det går fram av ordlyd i eksamensform og læringsutbytte under, er norskemne 103 på Glu og Maglu nokså like på desse områda. Det som kjem i tillegg når det gjeld ferdigheiter (vurdering av læremiddel), har 16Glu tidlegare gjennomført som arbeidskrav på Norsk 102, men har også vore med på dette i undervisninga dette semesteret når fokus har vore på digitale læringsressursar. Litteraturlister er heilt identiske.

EKSAMEN

17Maglu	16Glu
Individuell munnleg eksamen. Varigheit: totalt ca. 35 minutt. Den munnlege eksaminasjonen er todelt. Først presenterer studenten eitt av arbeidskrava sine (sjølvvalt, ca. 5 minutt). Presentasjonen skal vere reflekterande rundt eigen læringsprosess, ikkje berre eit referat av det faglege innhaldet. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på omlag 30 minutt, der sensorane og studenten har ei fagleg samtale med utgangspunkt i tema frå emnet. I vurderinga vil både det faglege innhaldet og dei munnlege ferdigheitene bli vurdert. Tillatne hjelpemiddel: Ingen Karakterregel: A-F Intern og ekstern sensor	**Munnleg, individuell eksamen** Den munnlege eksaminasjonen er normalt todelt. Først presenterer studenten ei sjølvvald tekst frå den godkjente innleveringsmappa. Presentasjonen skal vere mest mogleg reflekterande rundt eigen arbeidsprosess, og ikkje bare vere eit referat av innhaldet i fagteksta. Presentasjonen skal normalt ta 3-5 minutt. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på omlag 30 minutt, der sensorane og studenten har ei fagleg samtale med utgangspunkt i eitt eller fleire av tema i mappearbeida eller pensumlitteraturen. I vurderinga vil både det faglige innhaldet og dei munnlige ferdigheitene bli vurdert. Karakterregel: A-F.

LÆRINGSUTBYTTE

17Maglu	16Glu
Kunnskap Kandidaten har • brei kunnskap om språklege endringsprosessar i fortid og samtid • god kunnskap om normeringsspørsmål i moderne norsk • brei kunnskap om sentrale kjenneteikn ved norske dialektar • inngåande kjennskap til teoriar om lesing og skriving • kunnskap om kva for funksjonar lesing og skriving har hatt og har i kulturen vår	***Kunnskap*** Studenten har • inngåande kjennskap til teoriar om lesing og skriving, særleg knytt til den andre lese- og skriveopplæringa • kunnskap om kva for funksjonar lesing og skriving har hatt og har i kulturen vår og om kva som kjenneteiknar språkleg kommunikasjon i ulike medium • kunnskap om språklege endringsprosessar, i fortid og samtid, om normeringsspørsmål i moderne

Ferdigheiter Kandidaten kan • organisere og drive lese- og skriveopplæring for trinn 1-7 etter fagleg grunngitte prinsipp, også i det fleirspråklege klasserommet • bruke språk- og tekstkunnskap aktivt i rettleiing av elevar i lese- og skriveprosessen • bruke kunnskap om talemål- og skriftspråksnormering i skriveopplæringa • vurdere og reflektere omkring ulike slags prøver i lesing og skriving, og nytte resultatet av dei til fagleg utvikling for elevane • legge til rette for den munnlege språkutviklinga til elevane • verke som ein ressursperson i samarbeidet med kollegaer om lesing, skriving og munnlegheit som grunnleggande ferdigheiter • gjennomføre teoribaserte analysar av læreverk og læringsressursar (digitale og papirbaserte) i norskfaget på barnetrinnet. ***Generell kompetanse*** Kandidaten • kan formidle norskfaglige innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper • har innsikt i norskfaget historisk og ut frå forsking og kan reflektere kritisk og konstruktivt om praksis ut frå slike perspektiv • kan vurdere eigen praksis som norsklærar og grunngi vurderingane • har eit medvite forhold til korleis samtalen mellom lærar og elevar, og samtalen elevane imellom, kan fungere som reiskap for læring • kan vurdere nytte, relevans og kvalitet på ulike læremiddel ut frå teoribasert kunnskap	norsk og om sentrale kjenneteikn ved norske dialektar ***Ferdigheiter*** Studenten kan • organisere og drive tilpassa lese- og skriveopplæring for 1. til 7. trinn etter fagleg grunngitte prinsipp, også for elevar med norsk som andrespråk • bruke språk- og tekstkunnskap aktivt i rettleiing av elevar i lese- og skriveprosessen • bruke kunnskap om talemål- og skriftspråknormering i skriveopplæringa • vurdere og reflektere omkring ulike slags prøver i lesing og skriving og nytte resultatet av dei til fagleg utvikling for elevane • leggje til rette for den munnlege språkutviklinga til elevane ***Generell kompetanse*** Studenten • kan vurdere eigen praksis som norsklærar og grunngi vurderingane • har innsikt i norskfaget ut frå forsking og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå eit historisk perspektiv på faget • har eit medvite forhold til korleis samtalen mellom lærar og elevar, og samtalen elevane imellom, kan fungere som reiskap for læring

Vurdering av prestasjonar:

Prestasjonar vurderast i samsvar med vurderingskriterium for høgskolen og i lys av dei punkt i forventa læringsutbytte som er relevante. Høg grad av refleksjon over kunnskapen vil vere eit teikn på sjølvstende.

symbol	betegnelse	generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Aktuelle tema ved eksamen:

Språkhistorie	- Hovudoversikt over norsk språkhistorie - Bakgrunnen for at vi har to skriftspråk – både historia om Aasen og Knudsen og vegen vidare - Refleksjon rundt arbeid med denne tematikken i undervisning på 1.-7. trinn og med nynorsk som sidemål - Tale og skrift. Namn. Samanlikning av ulike språkstadium
Dialektkunnskap	- Hovudinndeling av norske dialektar - Fagterminologi og eksempel - Analyse av målprøve - Relevans for arbeid på 1.-7. trinn - Språk og identitet. Språkleg tryggleik. Haldningar til språ - Utvikling av dialektlandskapet i Noreg i dag
Faghistorie med vekt på lesing	-Hovedtrekk i utviklingen av lesedidaktikk fra 1739 til 2006: -Hva lesing er – hvorfor man skal kunne lese – hvordan undervisningen skal være, særlig metoder i begynneropplæringen -Fra det å kunne lese reelig og reent i bøker til literacy-reform
Faghistorie med vekt på skriving	-Hovedtrekk i utviklingen av skrivedidaktikk fr 1827 til 2006: - Hvilke områder av skrivingen som har vært i mest vektlagt til ulike tider (skriftforming, rettskriving, tekstutforming/ teksttyper) – hvorfor man skal kunne skrive – hvordan undervisningen skal være –

	- Fra fokus på resultat til fokus på prosess
Elever med lese- og skrivevansker - tiltak og forebygging	- ulike årsaker til slike vansker - spesifikke vansker, definisjoner - hvordan oppdage? - ulike tiltak, rettigheter - forebygging; arbeid med språk og arbeid med leseflyt (Klinkenberg)
Lesedidaktikk etter den første opplæringa	-lesing = -leseforståelse og leseforståelsesstrategier (4 grupper) -arbeid med leseforståelse -lesing som grl. ferdighet – å lese kritisk-analytisk
Skrivedidaktikk etter den første opplæringa, fokus på god skrivekultur	-Starte med skrivetrekanten -skrivehjulet m/de ulike skrivehandlingene, formål etc. -skriving som grunnleggende ferdighet/skrive for å lære
Skrivedidaktikk etter den første opplæringa, fokus på skrivestrategiar	Starte med skriveprosessen, fra fokus på resultat til nå; fokus på prosess -lærerrepons/veiledning fra lærer -dialog om tekster i klasserommet/elevrespons
Nabospråksundervisning	Kva er *nordiske språk*? Kva språk har vi Norden? Korleis står det til med nabospråksforståinga i Norden? *Nabospråksdidaktikk* – kvifor og korleis?
Det flerspråklige klasserommet	-begrepsbruk og språklige holdninger -rettigheter – utfordringer med vurderingen -mellomspråk -sjangerpedagogikk